

REFERAT FRA FORSKNINGSKOMITEEN 25. APRIL 2022

Deltakere:

Åse Gornitzka (prorektor)
Per Morten Sandset (viserektor)
Janne Elin Reseland (OD)
Tore Nilssen (SV)
Erik Knain (UV)
Mathilde Skoie (HF)
Anders Runesson (TF)
Bjørn Jamtveit (MN)
Jens Petter Berg (MED)
Hugo de Boer (NHM)
Carl Henrik Gørbitz (UiO:Livsvitenskap),
Vebjørn Bakken (UiO:Energi)
Tore Rem (UiO:Norden)
Elisabeth Lackner (UiODoc) digitalt
Vibeke Blaker Strand (JUS) digitalt

Forfall:

Håkon Glørstad (KHM)

Inviterte deltagere: Randi Halveg Iversby (Sak 18/22), Per Heitmann (Sak 19/22), Aud Tønnesen (Sak 20/22), Mette Topnes (Sak 21/22)

Sekretariat:

Ingrid Sogner (avdelingsdirektør, FIADM)
Malena Bakkevold (seksjonsleder, FIADM)
Åse-Marit Kristiansen (sekretær for Forskningskomiteen, FIADM, referent)

Sted: Hannah Ryggen-rommet, 10. etg. Lucy Smiths hus (inkl. hybrid alternativ)

Tid: 12.15-14.00

Godkjenning av innkalling og referater fra møtet 28. februar 2022

Innkalling og referat ble godkjent på sirkulasjon etter møtet.

Sak 17/22 Statusoppdatering om UiOs oppfølging som følge av krigen i Ukraina v/ prorektor Åse Gornitzka

Saken utgikk, det vil gis en orientering på neste møte.

Sak 18/22 Strategi for åpen tilgang ved UiO v/ Mathilde Skoie og Randi Halveg Iversby

UiO nedsatte i 2020 en arbeidsgruppe som skulle se på åpen tilgang til publikasjoner. En av oppgavene er å foreslå en strategi på feltet. I mars 2021 presenterte arbeidsgruppen rapporten UiO: Open Access. Statusrapport 2021. Det er nå utarbeidet et utkast til strategi for dette området på UiO. Mathilde Skoie presenterte strategiutkastet.

Punkter fra presentasjonen:

- Feltet er både politisk og teknisk.
- Strategien legger vekt på følgende prinsipper: Kvalitet, relevant synlighet, integritet og bærekraft.
- UiO skal identifisere *hvordan* universitetets publisering skal være åpen.
- Benytte publiseringskanaler av høy kvalitet
- Sette inn større trykk på Grønn og Diamant (blant annet jobbe internasjonal for å utvikle diamantløsninger).

Punkter fra diskusjonen:

- Flere tidsskrifter er blitt åpnet. Åpen publisering har økt betraktelig, men det er ikke data på om publiseringsmønstrene har endret seg.
- Det ble ytret ønske om et publiseringsfond som en kortsiktig strategi eller en felles policy for lokale rammer.

Sak 19/22 UiOs prosess som følge av Finansieringsutvalgets rapport v/ prorektor Åse Gornitzka og seniorrådgiver Per Heitmann

17. mars overleverte Finansieringsutvalget ledet av Siri Hatlen sin rapport til Kunnskapsdepartementet. Rapporten gir råd om finansiering av universiteter og høyskoler og det overordnede målet for gjennomgangen har vært å fremme det brede samfunnsoppdraget til institusjonene og øke den samlede måloppnåelsen. Rapporten er nå på høring med frist til Kunnskapsdepartementet 10. juni.

Per Heitmann orienterte om rapporten:

- Sak blir diskutert i Forskningskomiteen, Utdanningskomiteen og et felles seminar med Universitetsstyret og dekanene. Høringsinnspill tas med fra diskusjonene.
- Vanskelig å beregne mulige konsekvenser for UiO fordi man må legge inn så mange forutsetninger. Forslagene ikke er konkrete i rapporten.
- Finansieringsutvalget foreslår:
 - Styre mer i det store og mindre i det små.
 - Forenkling av indikatorsettet og større vekt på utviklingssamtalene som man skal ha med departementene.
 - Utdanningstungt finansieringssystem, og mindre på forskning: Resultatindikatorene skal reduseres fra 8 til 2: beholder indikatorer på doktorgrader, mens de andre seks blir borte, forøvrig er det ingen forskningsindikatorer igjen.
 - I mandatet var de også opptatt av livslang læring, mer arbeidslivsrelevans, åpne mer opp for betalingsstudier for folk som er i arbeid, men det er ikke innført indikator på arbeidslivsrelevans.
 - Balansen mellom institusjonenes rammer og Forskningsrådets midler skal ligge omtrent slik det er i dag.

Punkter til diskusjon:

1. Bør det knyttes penger til utviklingsavtalen, bør man knytte et nytt sett med indikatorer til disse, som kobles til resultatinnngåelse?
2. Dagens indiakortsett ble innført som stimulans til forbedrede resultater, dette perspektivet er nedtonet og Finansieringsutvalget ser på det mer som en ren finansieringsmekanisme, lite fokus på stimulering.

Fra diskusjonen:

- Hvordan få økt fokus på EU finansiering samtidig som man trekker ut incentivene?
- Ikke ønskelig å legge utviklingsavtalen som en tredje variabel for finansiering.
- Vil dette gi mer politisk styring?
- Fint at arbeidslivsrelevansen ikke er indikator.
- Overordnet viktig poeng er hvordan de interne omfordelingsmekanismene på UiO vil foregå fremover.

Sak 20/22 Centre of Advanced Studies (CAS) v/dekan Aud Tønnessen

Avtalen som UiO har med Centre of Advanced Studies (CAS), gir etablerte og yngre forskere ved UiO muligheten for å søke forskningsopphold på CAS. I de senere årene har det vært en merkbar nedgang i søknader fra UiOs forskere. Det gjelder alle fagmiljøer, men særlig humaniora. Aud Tønnessen presenterer kort hva et CAS-opphold kan gi og hvilke muligheter det representerer.

Punkter fra presentasjonen og diskusjonen:

- UiO har generelt gjort det sterkt. CAS-opphold har i flere omganger lagt grunnlaget for SFF, Fellesløft bevilgninger etc
- Søknader til ettårige CAS-prosjekter har gått radikalt ned; hvorfor?
- Mulige årsaker kan være:
 - Konkurrerer med sabbatsår i utlandet
 - Ikke tilstrekkelig god kompensasjon til instituttene, problem at prosjektleder ikke blir frikjøpt, større strukturell hindring. Undervisning trumfer forskning.
 - SFF har selv blitt arena for utvikling av nye søknader.

Sak 21/22 Ordning for ProsjektEtableringsStøtte (PES) ved UiO v/ seniorrådgiver Mette Topnes

PES-ordningen ved UiO omfatter Forskningsrådets PES rammebevilgning samt UiOs egen satsing i form av strategiske midler for EU-støtte. Med Horisont Europa mottok UiO et kraftig kutt i Forskningsrådets tildeling av PES rammebevilgning, slik at UiOs samlede PES-ordning måtte reduseres.

I samråd med FANE er det utarbeidet budsjett for perioden 2021-2022, basert på forventning om fortsatt samme søknadsaktivitet og –innretning (samme fordeling av tilgjengelige midler for 2022 som for 2021):

- Ønske om å opprettholde støtte til koordinatorsøknader
- Ønske om fortsatt støtte til eksellens – ERC/MSCA
- Mest mulig kontinuitet og forutsigbarhet for våre fagmiljøer

Sak 22/22 Orientering fra dialogmøtet med Forskningsrådet v/ prorektor Åse Gornitzka

Det er nå innført faste dialogmøter mellom Forskningsrådets administrerende direktør og ledelsen ved universitetene. Åse Gornitzka orienterte fra møtet med UiO-ledelsen som fant sted 24. mars.

Det kom ønske om å orientere om disse dialogmøtene på forhånd, slik at forskningsdekanene kan komme med eventuelle innspill.

Sak 23/22 Nytt fra forskningsdekanene v/ forskningsdekanene

Det ble orientert fra forskningsfeltet ute på enhetene.

Sak 24/22 Eventuelt

Informasjon om tre utlysninger gjennom Circle U.:

- Circle U. ønsker å feire og fremheve noen av alliansens beste eksempler på interdisiplinær og tverrfaglig forskning. Denne prisen, [Inter Circle U. Prize \(ICUP\) for inter- and transdisciplinary research](#) vil deles ut årlig til tre forskere og/eller forskerteam, og alle medlemmer av alliansen kan søke. Frist 10. Mai.

- [Circle U. Sandpits](#) tilbyr et innovativt verktøy for å fremme tverrfaglighet og interdisiplinaritet, og skal koble sammen interne og eksterne aktører. Frist 31. mai.
- [Interdisciplinary Thematic Research Networks \(ITRN\)](#) er prosjekter som involverer forskere fra minst tre ulike Circle U.-institusjoner og som har til formål å utforske nye forskningsfelt samt å initiere tverrfaglige partnerskap mellom forskere fra Circle U.-universitetene og deres samarbeidspartnere. Frist 31. mai.

Møtedatoer vår 2022

Møtene er planlagt på datoene som er satt opp under.

- 23. mai
- 20. juni